

Richtlijnen groepswerk 5de jaar: *Didactica Latina*

De lessen Latijn in het 5de jaar staan vooral in het teken van poëtische teksten die episch of lyrisch van aard zijn. Deze gedichten staan vaak ver van de dagelijkse realiteit brengen ons weinig echt 'bruikbare' informatie bij.

Toch bestonden in de Romeinse Oudheid tal van didactische werken die de lezer wel veel belangrijke, feitelijke kennis wilden bijbrengen waar hij of zij daadwerkelijk iets mee kon doen.

De bedoeling is om jullie te laten kennismaken met dergelijke teksten én ook didactische teksten van na de Oudheid aan bod te laten komen!

Wat?

- Bespreking van een didactische tekst
- Lezen van een boek (roman, historisch naslagwerk, vertaling, wetenschappelijk artikel...) i.v.m. de door jullie gekozen periode/auteur/onderwerp. Boeken en artikels worden volledig gelezen, tenzij uitdrukkelijk anders afgesproken met de leerkracht
- Groepswerk: per twee/drie uitwerking en creatieve presentatie

Concreet?

Keuze van het onderwerp:

- eind september/begin oktober bezorg je aan de leerkracht een blad met
 - o de namen van de personen per groep
 - o thema.
 - o verantwoording van de keuze
 - o wat verwacht je van dit onderzoek?Dit staat op 10 punten (max 500 woorden)
- Eind oktober (voor 1 november) geef je de titel van je 'boekbespreking (zie hieronder) aan de leerkracht af: je doet dit op een apart blad: met daarop
 - o de titel van het artikel
 - o namen van de mensen in je groepje
 - o verantwoording van je keuze
 - o wat verwacht je van dit artikel/boek/stripDit staat op 10 punten (max 500 woorden)
- elk groepje kiest een verschillend onderwerp OF behandelt bij eenzelfde onderwerp een ander aspect van datzelfde onderwerp: 2 x een biografie van Vesalius kan dus niet!

Werken tijdens in de les

- af ten toe kan je tijdens de les werken aan deze opdracht
- hou telkens een blad bij met
 - o jullie namen
 - o wat willen jullie doen
 - o wat hebben jullie gedaan
 - o wat is het resultaat van het gesprek met de leerkracht als dit er geweest isDit staat telkens op 10 punten per persoon
- Dit blad dien je in aan het einde van de les, indien niet ingediend geen punten

Boekbespreking:

- keuze van een boek, strip (?), wetenschappelijk(!) artikel, vertaling van een antiek auteur, ... Het artikel is minstens 10 blz. lang (uitgeprinte versie op internet in lettertype *times new roman* grootte 12). Een film kan in zeer uitzonderlijke gevallen ook, na overleg met de leerkracht.
- Dit artikel hoeft niet per se een link te hebben met de oudheid MAAR als er geen duidelijke link is met de oudheid, dan zorg je dat er op voorhand een gesprek is met de leerkracht
- lezen (individueel!) van een geschreven werk dat een aspect behandelt van de door jullie gekozen auteur/tekst.
- het is niet de bedoeling dat twee mensen in de klas hetzelfde boek, artikel, ... lezen. Indien dit wel gebeurt, worden de punten telkens door twee gedeeld. Dit is dus in je nadeel.
- technische gegevens: auteur, titel, oorspronkelijke taal, aantal blz., uitgeverij, datering, genre van het werk + waar je het boek gevonden hebt (5p.)
- Op originaliteit kan je 5 punten verdienen, m.a.w. heb je een origineel, vernieuwend boek gevonden? (5p.)
- beknopte inhoudelijke bespreking van het boek: persoonlijke samenvatting (5p.)
- beantwoorden van enkele vragen:
 - o In welke mate is het boek relevant voor mijn onderwerp? (5p.)
 - o Wat heb ik bijgeleerd? (5p.)
 - o Waarom moeten anderen dit boek ook lezen of niet lezen? (5p.)
- maximum aantal pagina's: 3
Het beantwoorden van de vragen gebeurt in verhouding, dit wil zeggen dat de vragen over relevantie, bijgeleerd en anderen wel of niet evenwaardig behandeld worden en niet in een paar lijntjes wordt besproken
- leerlingen die in de CLIL zitten moeten een Engelstalig boek/artikel lezen, indien dit niet gebeurt is, dan krijg je -5
- je krijgt bonuspunten die meetellen op de uiteindelijke taak wanneer je de leerkracht kan verrassen met nieuwe informatie.
- de boekbespreking staat op 30 punten + 5 punten voor de taal → dus op 35 punten
- per dag dat de boekbespreking te laat wordt ingediend gaan 3 punten af
- indien de taak niet schriftelijk ingediend wordt op de dag van indienen, dan kan de taak ook digitaal doorgestuurd worden op de dag zelf, ten laatste om 19 u. De volgende les wordt de taak echter afgeprint ingediend.

Schriftelijk gedeelte:

- ongeveer 10 à 15 blz. geschreven tekst (max. 20) → tussen 4500 en 5000 woorden
- tekstopmaak: cfr. OV
- motivatie van je keuze
- situering van de auteur/tekst in historische context
- voorstelling historische personages
- aandacht voor het 'voortleven' van de gebeurtenis

VANAF HIER NIEUW BLAD

- gebruik van een **Latijns tekstfragment**:
 - verantwoording tekstfragment
 - vermeld expliciet op welke site of in welk boek jullie het fragment gevonden hebben. Vermeld ook hoe jullie bij het bewuste fragment gekomen zijn.
 - inleiding op tekstfragment
 - **RECHTS: tekst (ongeveer 25 regels) of 1 blad met tekst uitgelijnd tot midden van blad (van links naar rechts: 10). Respecteer de versindeling!!**
 - **LINKS:** vragen bij de tekst waarmee je aantoont dat je de moeilijkheden van de tekst begrepen hebt: grammatica, stilistiek, inhoud

VANAF HIER NIEUW BLAD

- eigen vertaling: vlot en letterlijk waar nodig

VANAF HIER NIEUW BLAD

- vocabulariumlijst: welke woorden hebben jullie opgezocht?
Noteer ze volgens de principes van je woordenlijst

- **VANAF HIER +NIEUW BLAD**
- besluit + pleidooi waarmee je het belang van deze auteur/tekst vurig verdedigt (**relevantie!!**)
- denk er aan je werk van illustraties te voorzien!!
- zorg voor een bibliografie en bronvermelding, conform de regels van het vak onderzoeksvaardigheden. Werkjes die vooral bestaan uit internetbronnen getuigen van weinig opzoekingswerk. Gebruik goede standaardwerken of encyclopedieën over het onderwerp en contacteer desnoods de leerkracht.
Probeer ook minstens één wetenschappelijk artikel te gebruiken in jullie werk!
- gebruik ook de boeken, artikels, films, strips, ... die jullie bij het eerste gedeelte van de taak gelezen hebben.
- lay-out: zie de cursus onderzoeksvaardigheden.

!! copy -en paste –werk worden zonder pardon bestraft met een onvoldoende!! Uiteraard heeft dit omwille van het belang van deze taak grote gevolgen voor je eindresultaat!!

Hoed je ervoor om oeverloze teksten te schrijven die niets meer dan een samenvatting van wikipedia zijn, wees origineel en ad rem.

De essentie van de taak is jullie verwerking van een Latijns tekstfragment.

Presentatie in klas:

- ongeveer 15 minuten (er is een timer), zodat drie groepen per les aan bod kunnen komen
- pleidooi
- creatieve verwerking: (nb: meer dan een Powerpoint!!): breng het onderwerp op een originele manier, zorg voor een originele voorstelling van jouw onderwerp. Zorg er wel voor dat het niet infantiel wordt!
- invulling naar keuze + belang van de creativiteit!
- Powerpoint is geen must, maar indien je dit gebruikt, zijn er volgende criteria:
 - o wordt niet ontsierd door technische problemen of spellingsfouten
 - o afbeeldingen zijn van goede kwaliteit en relevant
 - o PP is meer dan een inhoudstafel
 - o computer/beamer/andere technische benodigdheden ... worden minstens drie dagen op voorhand bij leerkracht gereserveerd
- Zorg voor een *handout* Deze *handout* is max 2 blz. en ook niet zomaar een inhoudstafel! De *handout* is de essentie van jullie betoog en is enkel voor de leerkracht, zo toon je dat je kan samenvatten en wat de essentie is.
- Het is altijd vervelend om mensen te horen spreken over gebouwen, militaire uniformen, ... zonder concrete afbeeldingen. Denk hier aan!

Mogelijke onderwerpen:

* Lucretius	De Rerum Natura (atoomleer)
* Apicius	De Re Coquinaria (gastronomie)
* Martialis	Xenia (Boek XIII van Epigrammaton Liber) (gastronomie, wijn)
* Marcus Porcius Cato	De Agricultura (landbouw, biologie, botanica, geneeskunde...)
* Columella	De Re Rustica (landbouw, biologie,...)
* Vergilius	Georgica (landbouw, biologie, botanica,...)
* Vitruvius	De Re Architectura
* Seneca Minor	Quaestiones Naturales (fysica)
* Plinius Maior	Naturalis Historia (encyclopedie: biologie, mineralogie, geschiedenis, geneeskunde ...)
* Plinius Minor	Epistulae (tuinbouw, biologie,...)
* Marcus Manilius	Astronomica
* Gaius	Institutiones (rechtswetenschap)
* Celsus	De Re Medicina (geneeskunde)
* Vegetius	Epitoma rei militaris (krijgskunde)
* Firmicus Maternus	Matheseos (astrologie)
* Avienus	Descriptio Orbis Terrae (geografie)
* Nemesianus	Cyngegetica (jacht)
* anoniem	Aberdeen Bestiary(biologie, botanica,...)
* anoniem	I:33 (krijgskunst)
* Hector Paulus Mair	De Arte Athletica (krijgskunst, sport: worstelen)
* Colombus	De insulis nuper repertis (geografie, antropologie)
* Vives	De saltatione (dans)
* Johannes Plano Carpinii	Librum Tartarorum (geografie, antropologie)
* Wilhem van Ruubrouck	Itinerarium (geografie, antropologie)
* Galilei	Siderus Nuncius (astrologie)

* Isaac Newton	Principia Mathematica (wiskunde)
* Isidorus van Sevilla	Etymologiae (taalkunde)
* Hieronymus Mercurialis	Artis gymnasticae apud antiquos celeberrimae, nostris temporis ignoratae (sport)
* Schola Medica Salernitana	Regimen Sanitatis (geneeskunde)
* Jordanus Rufus	Hippiatria

Andere onderwerpen zijn mogelijk maar worden eerst aan leerkracht voorgelegd!

Puntenverdeling

- onderwerp vastleggen	/10
- titel artikel	/10
-Boekbespreking	/35
-Schriftelijk gedeelte: inhoud	/20
- Schriftelijk gedeelte: taal en stijl	/5
-Schriftelijk gedeelte: lay-out en illustraties	/5
-Schriftelijk gedeelte: gebruik van antieke bron	/25
- Schriftelijk gedeelte: bibliografie	/5
-Presentatie: inhoud	/15
-Presentatie: taal en stijl	/15
-Presentatie: creativiteit	/20
-Handout	/10
-Totaal	/175

nb: er zijn ook tussentijdse evaluaties die op punten staan, dit zijn er minstens 2, wellicht 3 dus deze taak staat op ongeveer 200 punten.

Wanneer indienen?

- Lijst met onderwerpen en groepen	september/oktober
- boekbespreking	voor de examens van het eerste trimester
- vertaling van Latijnse tekst	voor de Krokusvakantie
- presentatie en indienen taak	voor de Paasvakantie

Algemene tips

- Citeer klassieke auteurs ofwel in hun eigen taal ofwel in het Nederlands, niet in het Engels.
- Gebruik het woordenboek der Oudheid om biografieën en andere algemene informatie te vinden. Je vindt er niet alleen heel snel de informatie die je zoekt, maar deze informatie is ook betrouwbaar.
- Kijk of over jouw onderwerp iets gepubliceerd is in betrouwbare wetenschappelijke tijdschriften: Hermeneus, Kleio, Lampas, Spiegel Historiae,... Deze tijdschriften bevinden zich in de cultuurbibliotheek.
- Contacteer de leerkracht op tijd in verband met je opdracht, hij/zij kan je tips geven in verband met het tekstfragment

Specifieke tips voor het tekstfragment

- Lees de opgave van de taak goed
- Stel geen vocabulariumlijst op basis van de vertaling op; zo kom je tot heel vreemde vertalingen van woorden
- verveel de leerkracht niet met een vertaling die in hoofdzaak een studie in de synoniemenleer van het Nederlands is; dit is namelijk nogal duidelijk en bovendien is Nederlands omzetten in ander Nederlands geen Latijn. Zo toon je niet dat je de tekst begrijpt
- niet elk nieuw vers begint met een hoofdletter
- gebruik leestekens in een vertaling, maar ook in een Latijnse tekst
- bij grondwoorden zet je de nominatief of de infinitief met de eerste pers. enk
- respecteer de oorspronkelijke aanduiding van de verzen en start geen nieuwe nummering
- tot twee weken voor de deadline kan je vragen stellen aan de leerkracht over je taak, daarna bestaat die mogelijkheid niet meer